

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	2
Kampaň na prevenciu rakoviny prsníkov	3
Televízia, Správy RTVS, 22. 10. 2021, 19:41	
Týždenný prehľad udalostí v SR na 43. týždeň	4
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 22. 10. 2021, 12:00	
Aktualizovaný týždenný prehľad udalostí v SR na 43. týždeň	11
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 22. 10. 2021, 17:32	
Slovenský ortopéd hovorí: V Amerike neexistuje, aby boli v jednej izbe dvaja pacienti!	18
Online, pluska.sk/regiony, 24. 10. 2021, 4:00	
Informatický (týž)deň 2021	21
Online, uniba.sk, 22. 10. 2021, 11:53	
Odborná verejnosť a vedci podporujú reformu národných parkov	22
Online, minzp.sk, 23. 10. 2021, 14:32	
BUCKET LIST: Insta fotenie v zelených oázach	25
Online, kosciregion.com, 22. 10. 2021, 13:11	
Fakulty a ústavy UPJŠ	27
Kampaň na prevenciu rakoviny prsníkov	28
Televízia, Správy RTVS, 22. 10. 2021, 19:41	
Slovenský ortopéd hovorí: V Amerike neexistuje, aby boli v jednej izbe dvaja pacienti!	29
Online, pluska.sk/regiony, 24. 10. 2021, 4:00	
Odborná verejnosť a vedci podporujú reformu národných parkov	32
Online, minzp.sk, 23. 10. 2021, 14:32	
Univerzitné pracoviská	35
Odborná verejnosť a vedci podporujú reformu národných parkov	36
Online, minzp.sk, 23. 10. 2021, 14:32	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Kampaň na prevenciu rakoviny prsníkov [↗](#)

📅 22. 10. 2021, 19:41, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

GRP: 3,03 OTS: 0,03 AVE: 13636 Eur

Lubomír BAJANÍK, moderátor:

Na Slovensku žije s rakovinou prsníka 30-tisíc žien. Ročne ochoreniu podľahne 900 pacientok. Zachrániť život dokážu včasná diagnostika a tiež pravidelné samovyšetrenia.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Aj pani Jana si pred približne tromi rokmi nahmatala hrčku. Celá liečba jej trvala 13 mesiacov.

Jana, onkologická pacientka:

Bojovala som, nevzdala som sa, mám svoju rodinu, pre ktorú som povedala, že sa oplatí bojovať a žiť. Je pravda, že samovyšetrenie prsníka tej rakovine nezabráni, ale môže nám zachrániť život.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Po úspešnom boji s rakovinou dnes Jana pomáha s osvetou aj v rámci kampane Ružový október.

Lubica SLATINA, manažérka Centra pomoci Ligy proti rakovine, Košice:

V centre pomoci v Košiciach máme zaevidovaných cez 400 onkologických pacientov. Ťažko hodnotiť tieto čísla, naozaj 90 percent týchto prípadov sú ženy s rakovinou prsníka.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Základom je včasná prevencia. Samovyšetrenie raz do mesiaca a pravidelné preventívne prehliadky.

Vladimír KRAUS, pôrodník a gynekológ, UNLP Košice:

U pacientok, ktoré majú rodinnú záťaž, čiže keď ich mamka, teta, babka, sestra mala rakovinu prsníka, tak je dôležité, ale samozrejme stále sú pacientky, ktoré prídu v pokročilom štádiu, veď nič ma nebolelo, prečo sa mi to stalo a vtedy to už je samozrejme neskoro. Treba chodiť predtým, ako niečo začne bolieť.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Kampaň Ružový október podporili aj lekári z Košickej lekárskej fakulty. Vyše 450 ľudí informovali nielen o prevencii, ale aj o hrozbách, ktoré môže priniesť aj pre duševné zdravie.

Karin BRANDEBUROVÁ, koordinátorka medikov, Lekárska fakulta **UPJŠ** Košice:

Máme jednu odozvu od jednej mladej slečny, ktorú sme naučili samovyšetreniu. A ona sa nám potom ozvala spätne, že si vďaka tomu včas nahmatala nejakú hrčku. A vedela to teda včas aj riešiť so svojim gynekológom.

anketa:

Aj keď sa tu presvedčí iba jedna žena, aby si to vyšetřila, že sa to zachytí skôr, tak je oveľa väčšia šanca, že to bude mať dobrý koniec.

anketa:

Doteraz som netušil, že čo mám hľadať, už viem aspoň čo hľadať.

anketa:

By mali vedieť o tom aj muži, lebo možno aj veľakrát sa stane, že skôr možno muž si všimne niečo iné, než žena sama.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Tomuto vážnemu onkologickému ochoreniu čelí počas svojho života až každá 8. žena na Slovensku. Lekári pacientkam odporúčajú začať s prevenciou už od 18. roku. Katarína Jarembinská, RTVS.

Týždenný prehľad udalostí v SR na 43. týždeň [📅](#)

📅 22. 10. 2021, 12:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

25. októbra - pondelok

Konferencia ECAV na Slovensku a Združenia evanjelických duchovných - reformácia

(25. - 27. októbra)

Téma: Ekumenický pohľad na reformáciu

Poprad, hotel Satel

25. októbra - pondelok

08.00 Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Prievidza

formou videokonferencie a streamované naživo na YouTube kanáli Mesto Prievidza. Diskusia pre obyvateľov sa uskutoční v čase od 10.00 h do 11.00 h.

25. októbra - pondelok

08.30 Odovzdanie staveniska stavby v Bijacovciach

ako súčasť SOŠ lesníckej Prešove

Prešov, elokované pracovisko Bijacovce 1, Stredná odborná škola lesnícka, Kollárova 10

25. októbra - pondelok

10.00 Stretnutie Charty diverzity s médiami - Deň rovnosti odmeňovania žien a mužov

Téma: Plat muža a plat ženy sa aj dnes môže výrazne líšiť - napriek pokroku stále pretrvávajú rodové stereotypy v rámci odmeňovania

Bratislava, AC Hotel by Marriott Bratislava, Vysoká 2/A

25. októbra - pondelok

10.00 TK Inštitútu pre verejné otázky a Nadácie Konrada Adenauera - uvedenie publikácie

Téma: Uvedenie publikácie Slovensko po troch desaťročiach slobody: Demokracia, verejná mienka, občianska spoločnosť.

Bratislava, Open Gallery, Baštová 5

25. októbra - pondelok

10.00 Zhromaždenie akademickej obce FiF UK - 100. výročie

Najstaršia humanitná a spoločenskovedná fakulta na Slovensku – Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave – si pripomína svoje 100. výročie

Bratislava, UK, aula, Šafárikovo nám. 6

25. októbra - pondelok

10.30 Odovzdanie stavieb do užívania vo Veľkom Šariši

v rámci modernizácie cestnej infraštruktúry v meste

Veľký Šariš, mestský úrad, pred budovou, Námestie svätého Jakuba 1/1

25. októbra - pondelok

13.00 Rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR

Bratislava, ÚV SR, nová budova, Námestie slobody 1

25. októbra - pondelok

16.00 Filmový festival Ekotopfilm - Envirofilm (25. - 29. októbra)

Témou festivalu bude Konzum.

Bratislava, Pistoryho palác, 1. poschodie, Štefánikova 25

Banská Bystrica, Cinemax

25. októbra - pondelok

19.00 Festival Astorka 2021 (25. - 31. októbra)

Bratislava, Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33

25. októbra - pondelok

19.00 Podujatie Hudba a poézia v košickej filharmónii

sopranistka Eva Šušková, klavirista Ivana Koska, recitátor Štefan Bučko

Košice, Štátna filharmónia Košice, Dom umenia, Moyzesova 66

26. októbra - utorok

Diskusia Environmentálna výchova generácie Z. Ako bude vyzerat' vaša budúcnosť?

Organizuje spoločnosť Tetra Pak a značka Body & Future

Bratislava, Obchodná akadémia, Račianska 107

26. októbra - utorok

08.45 Výbor NR SR pre hospodárske záležitosti

Bratislava, NR SR, Námestie A. Dubčeka 1, miestnosť č. 33

26. októbra - utorok

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

09.00 TK na tému "Kedy bude bezbolestná kolonoskopia štandardom?"

Informovať budú:

- Martin Huorka, prezident Slovenskej gastroenterologickej spoločnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti(SGS SLS)

- Tibor Hlavatý, vedecký sekretár SGS SLS

- Boris Pekárek, primár, gastroenterologické oddelenie Národného onkologického ústavu

- pacient

Bratislava, hotel Lindner, 3. poschodie, Metodova 4

26. októbra - utorok

09.45 Konferencia CLIMAFORCEELIFE o vplyvoch zmeny klímy na lesy - online

Odborníci na lesné hospodárstvo, vedci, zástupcovia spoločností a mimovládnych organizácií budú diskutovať o vplyve zmeny klímy na lesy v strednej a východnej Európe.

Konferencia je pre účastníkov online. Prednášky budú v anglickom jazyku, zabezpečené je simultánne tlmočenie.

Registrácia na <https://bit.ly/2021clima>

Bratislava

26. októbra - utorok

10.00 TK Nadácie na podporu sociálnych zmien a Centra Memory - Alzheimerova choroba a demencie

Informovať budú: Petr Novák - neuroimunologický ústav SAV, Petra Brandoburová - garant ambulancie klinického psychológa Centra MEMORY, Zuzana Katreniaková - Ústav sociálnej a behaviorálnej medicíny **UPJŠ** LF, Mária Machajdíkova – Nadácia na podporu sociálnych zmien (SOCIA).

Dostupné aj online prostredníctvom aplikácie Zoom

Bratislava, Centrum MEMORY – Mlynarovičova 21

26. októbra - utorok

10.00 Stretnutie Ligy proti rakovine s médiami - Smútenie po strate blízkeho

Pravidelne organizované skupiny vedené onkopsychologičkou.

Bratislava, Centrum Ligy proti rakovine, Brestová 6

26. októbra - utorok

10.00 TK Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo - Akademická štvrt'hodinka

Témy: Zverejnenie dát z prieskumu Akademická štvrt'hodinka, predstavenie nového interaktívneho nástroja pre uchádzačov o štúdium, kupovanie prác študentmi.

Bratislava, SAAVŠ, 5. poschodie, Námestie slobody 11

26. októbra - utorok

11.30 Detská TK MZVEZ SR za účasti štátnej tajomníčky Ingrid Brockovej

Pri príležitosti podujatia s názvom Týždeň OSN rezortu diplomacie.

Na TK vystúpi štátna tajomníčka MZVEZ SR spoločne s hercom Marekom Fašiangom. Informovať bude o fungovaní OSN. Následne sa budú môcť deti, v pozícii novinárov, pýtať štátnej tajomníčky otázky súvisiace s činnosťou OSN.

Bratislava, škola Brilliant Stars International School, Vavilovova 18

26. októbra - utorok

12.00 Výbor NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport

Informácia o bezpečnostných a prevenčných opatreniach, ktoré boli doteraz prijaté pri organizovaní verejných športových podujatí a o návrhu bezpečnostných a prevenčných opatrení, ktoré sa navrhujú v tejto súvislosti prijať.

Bratislava,

budova NR SR, miestnosť č. 33, Námestie A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

12.30 Výbor NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií

Bratislava, NR SR, rokovacia miestnosť č. 71 pri ubytovacom zariadení Kancelárie NR SR, Nám. A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

12.30 Mandátový a imunitný výbor NR SR

Bratislava, NR SR, rokovacia miestnosť Zimná záhrada - pri ubytovacom zariadení Kancelárie NR SR, Nám. A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

14.00 49. schôdza Národnej rady SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Richardovi Sulíkovi

Poslanci na schôdzi žiadajú prerokovať: Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Richardovi Sulíkovi, poverenému

riadením Ministerstva hospodárstva SR (tlač 750).

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

16.00 Prednáška trojnásobného držiteľa Pulitzerovej ceny Matta Apuzza

Téma: Cez reálne hrozby ku skutočným správam

Bratislava, UK, aula, Šafárikovo námestie 6

26. októbra - utorok

16.00 TK Štátneho divadla Košice - premiéra opery Werther + prvá skúška

17:00 h - prvá hlavná skúška

Košice, Historická budova ŠDKE

27. októbra - streda

Hviezdoslavov Kubín (27. - 30. októbra)

Celoštátna postupová súťaž a prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie detí a mládeže a dospelých.

Dolný Kubín, mestské kultúrne stredisko

27. októbra - streda

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

27. októbra - streda

09.30 17. zasadnutie Súdnej rady SR - prostredníctvom dištančnej formy

27. októbra - streda

09.30 Zasadnutie mestského zastupiteľstva mesta Trenčín

Trenčín

27. októbra - streda

10.00 Otvorenie sadu starých odrôd

- symbolická dosadba ovocného sadu

- výstava plodov starých odrôd jabloní a hrušiek z celého Slovenska zo škôl z projektu SadOVO

Nitra, Botanická záhrada, demonštračná záhrada pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite

27. októbra - streda

10.00 TK BBSK - predstavenie projektu Tajuplné bytosti alebo Kto po nociach chodí

Téma: Poverové bytosti – prvé predstavenie nového zážitkového podujatia Tajuplné bytosti alebo Kto po nociach chodí

Na TK sa zúčastnia aj autori figurín a členovia realizačného tímu.

Brezno, Horehronské múzeum, Meštiansky dom, Námestie gen. M. R Štefánika 13

27. októbra - streda

11.00 Rokovanie Rady Rozhlasu a televízie Slovenska

Banská Bystrica, RTVS, regionálne štúdio, Ulica profesora Sáru 1

27. októbra - streda

12.05 Zahraničný výbor NR SR

Činnosť Medzinárodnej energetickej charty a modernizácia Dohovoru k energetickej charte

Bratislava, NR SR, hlavná budova, miestnosť č. 149, Námestie A. Dubčeka 1

27. októbra - streda

17.00 Uvedenie "Zelenej knihy" Slovenské zdravotníctvo v post-covidovej ére

Bratislava, reštaurácia Mecheche, Nedbalova ulica 12

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Vysoké Tatry

Vysoké Tatry

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Levice

Levice

28. októbra - štvrtok

Sprístupnenie výstavy Bratislavské automobilového závody

- 50. výročie založenia podniku (1971-2021)

Výstava potrvá do 31. augusta 2022.

Bratislava, Slovenské technické múzeum - Múzeum dopravy, Šancová 1/A

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie mestského zastupiteľstva mesta Pezinok

Pezinok

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Senec

Senec

28. októbra - štvrtok

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

28. októbra - štvrtok

10.00 Stretnutie vokálnej formácie 4 Tenori s médiami

Vokálna formácia 4 Tenori je hudobný projekt na scéne českej pop-music. Tvorja ju - Marian Vojtko, Pavel Vítek, Jan Kříž a Michal Bragagnolo.

Bratislava, Hotel LOFT, Wine Bar, Štefánikova 4

28. októbra - štvrtok

20.00 Online odborná diskusia Hovorme spolu - aktuálne opatrenia

Viac informácie na www.hovormespolu.eu

29. októbra - piatok

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

29. októbra - piatok

10.30 TK Nadácie – Centra súčasného umenia + 18.00 h prezentácia umelcov na Cenu Oskára Čepana

Téma: Tohtoročná cena pre vizuálnych umelcov a umelkyne do veku 40 rokov. Na TK bude informovať riaditeľka Ceny Oskára Čepana, kurátorka Lucia Gavulová, riaditeľ Kunsthalle Bratislava, kurátor Jen Kratochvíl a piati nominovaní umelci a umelkyne - Luki Essender, Ěv van Hettmer, Ondřej Houšťava, Tamara Kametani, Viktorie Langer.

18.00 h - Verejná prezentácia

Bratislava, V-klub, Kunsthalle, Námestie SNP 12

29. októbra - piatok

13.00 Vyhodnotenie literárnej súťaže O dúhovú lampu z krajiny Zázračno

Celoslovenská literárna súťaž pre dospelých a mládež od 14 rokov.

Žilina, Makovického dom

29. októbra - piatok

18.00 Koncert mužskej speváckej skupiny Rodokmeň

Koncert sa koná pri príležitosti 35. výročia založenia umeleckého telesa.

Bratislava, Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniankova 3

29. októbra - piatok

18.30 Premiéra inscenácie Nebezpečné známosti + TK

TK sa uskutoční po predstavení.

Prešov, Divadlo Jonáša Záborského, Malá scéna

29. októbra - piatok

19.00 Premiéra opery Jules Massenet: Werther

Košice, Štátne divadlo, historická budova

30. októbra - sobota

17.00 Podujatie Dušičky z Nového zámku

Program: dušičková vyhládka z najvyššieho poschodia Nového zámku, svetelná inštalácia, výstava kolekcie fotografií náhrobníkov osobností, prezentácia historičky

Banská Štiavnica, Nový zámok

31. októbra - nedeľa

Akcie nie sú hlásené.

kh

Autor: KH

Aktualizovaný týždenný prehľad udalostí v SR na 43. týždeň [✉](#)

🗓️ 22. 10. 2021, 17:32, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

25. októbra - pondelok

Konferencia ECAV na Slovensku a Združenia evanjelických duchovných - reformácia

(25. - 27. októbra)

Téma: Ekumenický pohľad na reformáciu

Poprad, hotel Satel

25. októbra - pondelok

08.00 Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Prievidza formou videokonferencie a streamované naživo na YouTube kanáli Mesta Prievidza. Diskusia pre obyvateľov sa uskutoční v čase od 10. 00 h do 11.00 h.

25. októbra - pondelok

08.30 Odovzdanie staveniska stavby v Bijacovciach

ako súčasť SOŠ lesníckej Prešove

Prešov, elokované pracovisko Bijacovce 1, Stredná odborná škola lesnícka, Kollárova 10

25. októbra - pondelok

10.00 Stretnutie Charty diverzity s médiami - Deň rovnosti odmeňovania žien a mužov

Téma: Plat muža a plat ženy sa aj dnes môže výrazne líšiť - napriek pokroku stále pretrvávajú rodové stereotypy v rámci odmeňovania

Bratislava, AC hotel by Marriott Bratislava, Vysoká 2/A

25. októbra - pondelok

10.00 TK Inštitútu pre verejné otázky a Nadácie Konrada Adenauera - uvedenie publikácie

Téma: Uvedenie publikácie Slovensko po troch desaťročiach slobody: Demokracia, verejná mienka, občianska spoločnosť.

Bratislava, Open Gallery, Baštová 5

25. októbra - pondelok

10.00 Zhromaždenie akademickej obce FiF UK - 100. výročie

Najstaršia humanitná a spoločenskovedná fakulta na Slovensku – Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave – si pripomína svoje 100. výročie

Bratislava, UK, aula, Šafárikovo nám. 6

25. októbra - pondelok

10.00 Výsadba spomienkovej lipy pre obeť pandémie Covid-19 v Zlatých Moravciach

Zlaté Moravce, SNP 4, cintorín

25. októbra - pondelok

10.00 TK Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou - prehliadky mŕtvych

za účasti ministra zdravotníctva SR Vladimíra Lengvarského

Bratislava, ÚPDNZZ, Želova 2

25. októbra - pondelok

10.30 Odovzdanie stavieb do užívania vo Veľkom Šariši v rámci modernizácie cestnej infraštruktúry v meste

Veľký Šariš, mestský úrad, pred budovou, Námestie svätého Jakuba 1/1

25. októbra - pondelok

11.00 TK vicepremiérky a ministerky investícií Veroniky Remišovej

Téma: Posilňujeme kyberbezpečnosť verejnej správy. Nový systém Achilles.

Bratislava, Úrad vlády SR, presscentrum

25. októbra - pondelok

11.00 TK člena Výboru NR SR pre zdravotníctvo Richarda Rašiho a primátora mesta Trebišov Mareka Čižmára. Téma: Nedovolíme zrušiť akútnu zdravotnú starostlivosť v trebišovskej nemocnici.

Košice, magistrát mesta, vestibul pred rokovacou miestnosťou Zastupiteľstva KSK, Trieda SNP 48A

25. októbra - pondelok

13.00 Rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR

Bratislava, ÚV SR, nová budova, Námestie slobody 1

25. októbra - pondelok

16.00 Filmový festival Ekotopfilm - Envirofilm (25. - 29. októbra)

Témou festivalu bude Konzum.

Bratislava, Pistoryho palác, 1. poschodie, Štefánikova 25

Banská Bystrica, Cinemax

25. októbra - pondelok

19.00 Festival Astorka 2021 (25. - 31. októbra)

Bratislava, Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33

26. októbra - utorok

Diskusia Environmentálna výchova generácie Z. Ako bude vyzerat' vaša budúcnosť?

Organizuje spoločnosť Tetra Pak a značka Body & Future

Bratislava, Obchodná akadémia, Račianska 107

26. októbra - utorok

08.45 Výbor NR SR pre hospodárske záležitosti

Bratislava, NR SR, Námestie A. Dubčeka 1, miestnosť č. 33

26. októbra - utorok

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

09.00 TK na tému "Kedy bude bezbolestná kolonoskopia štandardom?"

Informovať budú:

- Martin Huorka, prezident Slovenskej gastroenterologickej spoločnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti(SGS SLS)

- Tibor Hlavatý, vedecký sekretár SGS SLS

- Boris Pekárek, primár, gastroenterologické oddelenie Národného onkologického ústavu

- pacient

Bratislava, hotel Lindner, 3. poschodie, Metodova 4

26. októbra - utorok

09.45 Konferencia CLIMAFORCEELIFE o vplyvoch zmeny klímy na lesy - online

Odborníci na lesné hospodárstvo, vedci, zástupcovia spoločností a mimovládnych organizácií budú diskutovať o vplyve zmeny klímy na lesy v strednej a východnej Európe.

Konferencia je pre účastníkov online. Prednášky budú v anglickom jazyku, zabezpečené je simultánne tlmočenie.

Registrácia na <https://bit.ly/2021clima>

Bratislava

26. októbra - utorok

10.00 TK Nadácie na podporu sociálnych zmien a Centra Memory - Alzheimerova choroba a demencie

Informovať budú: Petr Novák - neuroimunologický ústav SAV, Petra Brandoburová - garant ambulancie klinického psychológa Centra MEMORY, Zuzana Katreniaková - Ústav sociálnej a behaviorálnej medicíny **UPJŠ** LF, Mária Machajdíková – Nadácia na podporu sociálnych zmien (SOCIA).

Dostupné aj online prostredníctvom aplikácie Zoom

Bratislava, Centrum MEMORY – Mlynavičova 21

26. októbra - utorok

10.00 Stretnutie Ligy proti rakovine s médiami - Smútenie po strate blízkeho

Pravidelne organizované skupiny vedené onkopsychologičkou.

Bratislava, Centrum Ligy proti rakovine, Brestová 6

26. októbra - utorok

10.00 TK Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo

Témy: Zverejnenie dát z prieskumu Akademická štvrtňodinka, predstavenie nového interaktívneho nástroja pre uchádzačov o štúdium, kupovanie prác študentmi.

Bratislava, SAAVŠ, 5. poschodie, Námestie slobody 11

26. októbra - utorok

10.00 Odovzdanie Národnej ceny kariérového poradenstva 2021 + konferencia

Bratislava, hotel Loft, Štefánikova 4

26. októbra - utorok

10.00 TK členov poslaneckého klubu Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja a primátorky mesta Banská Štiavnica Nadeždy Babjakovej.

Téma: Presun sídla Slovenského vodohospodárskeho podniku z Banskej Štiavnice do Bratislavy a novela zákona o ochrane prírody a krajiny (chránené územia, Natura 2000) a ich dopad na rozvojové aktivity kraja.

Banská Bystrica, Úrad BBSK, pred budovou, Námestie SNP

26. októbra - utorok

11.30 Detská TK MZVEZ SR za účasti štátnej tajomníčky Ingrid Brockovej

Pri príležitosti podujatia s názvom Týždeň OSN rezortu diplomacie.

Na TK vystúpi štátna tajomníčka MZVEZ SR spoločne s hercom Marekom Fašiangom. Informovať bude o fungovaní OSN. Následne sa budú môcť deti, v pozícii novinárov, pýtať štátnej tajomníčky otázky súvisiace s činnosťou OSN.

Bratislava, škola Brilliant Stars International School, Vavilovova 18

26. októbra - utorok

12.00 Výbor NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport

Informácia o bezpečnostných a prevenčných opatreniach, ktoré boli doteraz prijaté pri organizovaní verejných športových podujatí a o návrhu bezpečnostných a prevenčných opatrení, ktoré sa navrhujú v tejto súvislosti prijať.

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 33, Námestie A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

12.30 Výbor NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií

Bratislava, NR SR, rokovacia miestnosť č. 71 pri ubytovacom zariadení Kancelárie NR SR, Nám. A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

12.30 Mandátový a imunitný výbor NR SR

Bratislava, NR SR, rokovacia miestnosť Zimná záhrada - pri ubytovacom zariadení Kancelárie NR SR, Nám. A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

14.00 49. schôdza Národnej rady SR - vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Richardovi Sulíkovi

Poslanci na schôdzi žiadajú prerokovať: Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vyslovenie nedôvery členovi vlády SR Richardovi Sulíkovi, poverenému

riadením Ministerstva hospodárstva SR (tlač 750).

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

26. októbra - utorok

16.00 Prednáška trojnásobného držiteľa Pulitzerovej ceny Matta Apuzza

Téma: Cez reálne hrozby ku skutočným správam

Bratislava, UK, aula, Šafárikovo námestie 6

26. októbra - utorok

16.00 TK Štátneho divadla Košice - premiéra opery Werther

17.00 h - prvá hlavná skúška

Košice, Historická budova ŠDKE

27. októbra - streda

Hviezdoslavov Kubín (27. - 30. októbra)

Celoštátna postupová súťaž a prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie detí a mládeže a dospelých.

Dolný Kubín, mestské kultúrne stredisko

27. októbra - streda

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

27. októbra - streda

09.30 17. zasadnutie Súdnej rady SR - prostredníctvom dištančnej formy

27. októbra - streda

09.30 Zasadnutie mestského zastupiteľstva mesta Trenčín

Trenčín

27. októbra - streda

10.00 Otvorenie sadu starých odrôd

- symbolická dosadba ovocného sadu

- výstava plodov starých odrôd jabloní a hrušiek z celého Slovenska zo škôl z projektu SadOVO

Nitra, Botanická záhrada, demonštračná záhrada pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite

27. októbra - streda

10.00 TK BBSK - predstavenie projektu Tajuplné bytosti alebo Kto po nociach chodí

Téma: Poverové bytosti – prvé predstavenie nového zážitkového podujatia Tajuplné bytosti alebo Kto po nociach chodí

Na TK sa zúčastnia aj autori figurín a členovia realizačného tímu.

Brezno, Horehronské múzeum, Meštiansky dom, Námestie gen. M. R Štefánika 13

27. októbra - streda

10.00 Online diskusia: Dá sa bojovať proti násilliu na ženách bez rodovej rovnosti?

Otázky do diskusie: Čo by mala obsahovať nová úijná legislatíva? Dajú sa ciele Istanbulského dohovoru naplniť aj bez prepojenia s rodovou politikou? Vyhne sa návrh eurokomisie kontroverzii a mal by sa o to vôbec snažiť?

27. októbra - streda

11.00 Rokovanie Rady Rozhlasu a televízie Slovenska

Banská Bystrica, RTVS, regionálne štúdio, Ulica profesora Sáru 1

27. októbra - streda

12.05 Zahraničný výbor NR SR

Činnosť Medzinárodnej energetickej charty a modernizácia Dohovoru k energetickej charte

Bratislava, NR SR, hlavná budova, miestnosť č. 149, Námestie A. Dubčeka 1

27. októbra - streda

13.00 TK Slovenského národného divadla

Téma: Premiéra opery Giuseppe Verdi: La traviata. Na TK bude informovať generálny riaditeľ SND Matej Drlička, riaditeľ Opery SND Lubor Cukr a predstavitelia hlavných postáv opery.

10.00 h - generálka

Bratislava, SND, nová budova, vstup hlavným vchodom

27. októbra - streda

17.00 Uvedenie "Zelenej knihy" Slovenské zdravotníctvo v post-covidovej ére

Bratislava, reštaurácia Mecheche, Nedbalova ulica 12

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Vysoké Tatry

Vysoké Tatry

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Levice

Levice

28. októbra - štvrtok

Sprístupnenie výstavy Bratislavské automobilové závody - 50. výročie založenia podniku (1971-2021)

Výstava potrvá do 31. augusta 2022.

Bratislava, Slovenské technické múzeum - Múzeum dopravy, Šancová 1/A

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie mestského zastupiteľstva mesta Pezinok

Pezinok

28. októbra - štvrtok

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva mesta Senec

Senec

28. októbra - štvrtok

Otvorenie výstavy Bratislavské automobilové závody - 50. výročie založenia podniku (1971 - 2021)

Výstavu pripravilo Slovenské technické múzeum - Múzeum dopravy v Bratislave a potrvá do 31. augusta 2022.

Bratislava, STM, Múzeum dopravy, Šancová 1/A

28. októbra - štvrtok

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

28. októbra - štvrtok

10.00 Stretnutie s médiami vokálnej formácie 4 Tenori

Vokálna formácia 4 Tenori je hudobný projekt na scéne českej pop-music. Tvorí ju - Marian Vojtko, Pavel Vítek, Jan Kříž a Michal Bragagnolo.

Bratislava, hotel LOFT, Wine Bar, Štefánikova 4

28. októbra - štvrtok

16.30 Katarína Mešková Hradská: Židia v 1. ČSR - Politické ambície a sklamanie - predstavenie knihy

Bratislava, SNM - Múzeum židovskej kultúry, Zsigrayova kúria, Židovská 17

28. októbra - štvrtok

20.00 Online odborná diskusia Hovorme spolu - aktuálne opatrenia

Viac informácie na www.hovormespoľu.eu

29. októbra - piatok

09.00 48. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

29. októbra - piatok

10.30 TK Nadácie – Centra súčasného umenia + 18.00 h prezentácia umelcov na Cenu Oskára Čepana

Téma: Tohtoročná cena pre vizuálnych umelcov a umelkyne do veku 40 rokov. Na TK bude informovať riaditeľka Ceny Oskára Čepana, kurátorka Lucia Gavulová, riaditeľ Kunsthalle Bratislava, kurátor Jen Kratochvíl a piati nominovaní umelci a umelkyne - Luki Essender, Èv van Hettmer, Ondřej Houšťava, Tamara Kametani, Viktorie Langer.

18.00 h - Verejná prezentácia

Bratislava, V-klub, Kunsthalle, Námestie SNP 12

29. októbra - piatok

13.00 Vyhodnotenie literárnej súťaže O dúhovú lampu z krajiny Zázračno

Celoslovenská literárna súťaž pre dospelých a mládež od 14 rokov.

Žilina, Makovického dom

30. októbra - sobota

17.00 Podujatie Dušičky z Nového zámku

Program: dušičková vyhládka z najvyššieho poschodia Nového zámku, svetelná inštalácia, výstava kolekcie fotografií náhrobníkov osobností, prezentácia historičky

Banská Štiavnica, Nový zámok

31. októbra - nedeľa

Akcie nie sú hlásené

kh lt

Autor: LT

Slovenský ortopéd hovorí: V Amerike neexistuje, aby boli v jednej izbe dvaja pacienti!

📅 24. 10. 2021, 4:00, Zdroj: pluska.sk/regiony , Vydavateľ: News and Media Holding, a.s., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Užívateľov za deň: 730 tis. GRP: 16,22 OTS: 0,16 AVE: 1776 Eur

Michal Mitro má len 29 rokov, no počas svojej kariéry už stihol veľa. Úspešne pôsobil v USA, kde získal neoceniteľné množstvo skúseností, pracoval s mnohými zvučnými menami v oblasti medicíny, pôsobil v prestížnych nemocniciach a súčasne si dopĺňal vzdelanie. Napokon ho životná cesta zaviedla späť na Slovensko do nemocnice v Šaci, kde pracuje ako ortopéd. O tom, prečo sa vrátil a ako porovnáva situáciu na Slovensku s možnosťami v Amerike povedal viac v rozhovore.

Ako vyzerala vaša cesta zo zámoria do Šace?

- Moja prvá skúsenosť so šačianskou nemocnicou bola ešte v treťom ročníku Lekárskej fakulty **UPJŠ**. Už pri nástupe na medicínu som vedel, že by som chcel robiť nejaký chirurgický odbor, najviac ortopédiu. Mal som šťastie a dostal som sa na Klinikum muskuloskeletálnej a športovej medicíny v Šaci, kde som prvý raz uvidel na vlastné oči operáciu. Bol som tým úplne fascinovaný a po pár dňoch na klinike som vedel, že určite sa po škole chcem venovať ortopedickej chirurgii. Tento odbor vyžaduje veľa času, obety a človek si musí zväziť, či chce mať ustálený pracovný čas alebo niečo akčnejšie. Videl som úžasné vzory, od primára Romana Totkoviča, námestníka Maroša Vargu a prednostu Petra Polana, ktorí ma postupne zasnáročovali do sveta ortopédie. Popri škole som sa snažil venovať ortopédii, kedykoľvek som mal voľný čas, do Šace som chodieval pravidelne, či už cez týždeň alebo cez víkendy. Mal som možnosť asistovať pri operáciách, pôsobiť aj na oddelení a postupne sa posúvať dopredu.

Ako ste sa dostali do zahraničia a kde všade ste pôsobili?

- V piatom ročníku som vycestoval do USA, konkrétne do štátu Georgea, do mesta Atlanta, kde som pôsobil v súkromnej ortopedickej klinike u doktora Scotta A. Barboura, s ktorým sme si veľmi sadli. Bol miľo prekvapený mojimi vedomosťami a skúsenosťami v oblasti ortopédie. Po pár mesiacoch strávených s ním mi povedal, že by chcel, aby som pre neho v budúcnosti pracoval, a tak som začal zvažovať atestáciu v Spojených štátoch. To bol koniec piateho ročníka, vrátil som sa na Slovensko, dorobil som si štátnice v šiestom ročníku a následne som išiel späť do USA. Mal som totižto možnosť stáť v Harvardskej nemocnici Massachusetts General Hospital, ktorá patrí medzi najprestížnejšie nemocnice na svete. Pracoval som tam priamo s lekárom Jesse B. Jupiterom, ktorý je jedným z najvýznamnejších ortopedických chirurgov na svete špecializujúci sa na hornú končatinu. Primár Roman Totkovič bol takisto na stáži v tejto nemocnici ešte ako mladý lekár, a preto som sa veľmi tešil, že môžem ísť v jeho šľapajach a podobne nasávať vedomosti a skúsenosti z tejto nemocnice.

Ako vyzerala vaša ďalšia cesta?

- Keď som odchádzal, ponúkli mi na Harvarde PhD. štúdium, ktorému som sa v tom čase venovať nechcel, a tak som išiel späť k doktorovi Barbourovi na pár mesiacov. Následne som sa definitívne rozhodol urobiť si rozdielové skúšky v Spojených štátoch (USMLE's - United States Medical Licensing Examinations). Sú to skúšky, ktoré potrebuje absolvovať každý medik v Spojených štátoch, takisto, aj keď prichádza „hotový“ lekár zo zahraničia. Je to ako keby človek musel prejsť medicínu nanovo. Začiatky boli ťažké. V Amerike je skóre z tých testov veľmi dôležité, a tak mi nestačilo len spraviť skúšky, ale zvládnuť ich na vysoké skóre. Podarilo sa to. Na prvú skúšku som sa učil približne rok, na druhú tri a pol mesiaca, na tretiu tri mesiace, bola to veľmi dobrá skúsenosť. Pomedzi to a potom som chodieval na stáže, pretože, keď sa chce človek prihlásiť do atestačného programu, potrebuje veľmi dobré odporúčacie listy od veľkých mien. Okrem Harvardu som bol na Northwestern University v downtowne Chicaga, tam som bol s tímovým lekárom Chicago Blackhawks Michaelom A. Terryom a jeho pravou rukou Vehniah K. Tjong, ktorú by som chcel raz pozvať do našej nemocnice. Veľa som sa od nich naučil ohľadom artroskopie bedrového kĺbu, ktorej sa chcem v budúcnosti venovať, okrem ramien a kolien a ktorú vykonávame aj v našej nemocnici. Následne som pôsobil na University of Missouri, čo hodnotím tiež veľmi pozitívne. So všetkými týmito odporúčacími listami, skóre a motivačným listom som sa prihlásil do atestačného programu. Je to dlhý proces, trvá to približne trištvrté roka. Ako posledné som išiel do University at Buffalo, kde som bol aj nakoniec prijatý do atestačného programu.

Prečo ste sa napokon vrátili na Slovensko?

- Z rôznych dôvodov, najmä rodinných, musel som sa rozhodnúť, či ostávam v Spojených štátoch, alebo pôjdem späť na Slovensko. Bolo to ťažké rozhodnutie, ale vedel som, že ak sa vrátim domov, tak to bude jedine do Nemocnice Košice-Šaca, kde som poznal kolektív a vedel som, že by som tu mal mentorov, od ktorých by som sa mohol naďalej učiť a pokračovať v postupe a vzdelávaní v ortopédii. Primárne sa chcem venovať artroskopickým operáciám na kolennom, ramennom a bedrovom kĺbe. Zároveň ma veľmi zaujíma aj traumatológia na pohybovom ústrojenstve. V Spojených štátoch som videl, že je naozaj dôležité sa špecializovať v rámci svojho odboru, a tak vie človek poskytnúť pacientovi čo najlepšiu zdravotnú starostlivosť.

Dá sa porovnávať situácia na Slovensku s tou v Amerike?

- Záleží, kde na Slovensku. Na Šaci ma lákalo práve to, že sme vo veľa veciach na porovnateľnej úrovni, samozrejme, je veľa vecí, ktoré ako lekári ovplyvniť nevieme. Čo sa však týka zručností, vedomostí a znalostí v rámci operatívnej starostlivosti si dovoľm povedať, že mnoho z našich

lekárov v nemocnici je na porovnateľnej úrovni ako v Spojených štátoch.

Čo vám na Slovensku chýba?

- Je tu logistický rozdiel. V Amerike neexistuje, že by boli dvaja pacienti v jednej izbe. Potom pooperačný manažment, pacienti v Spojených štátoch išli po väčšine zákrokov domov ešte v daný deň. Také gro je však naozaj veľmi podobné. To bolo najpodstatnejšie, že idem niekde, kde sa môžem posúvať a nebude to pár krokov späť. Myslím si, že je vidieť, že sa na oddelení ortopedie Nemocnice Košice-Šaca podpísalo, že primár, prednosta aj námestník boli v zahraničí a videli, ako to tam funguje a prispôbili chod oddelenia zahraničným trendom a svetovej úrovni. A tak sa v tejto relatívne maličkaj nemocnici, na východe Slovenska, robí veľká a kvalitná medicína.

Ako je dostupné americké zdravotníctvo? Je dostupné pre všetkých?

- Základné zdravotníctvo, život ohrožujúce stavy, áno. To sa rieši okamžite. Niekedy je mylnou predstavou ľudí, že tam pacienti zomierajú na chodníku, vôbec to tak nie je. Všetci, ktorí potrebujú akútnu starostlivosť, sú ošetrení. Skôr ide o elektívne výkony, toto je už väčší problém pri pacientoch z nižších sociálnych vrstiev. Je to problém, ktorý sa dá obísť, ale nie je to pre pacienta jednoduché. Keď človek nemá poisťku, je to drahé. Takisto aj človek, ktorý je poistený, často veľa dopláca za vyšetrenia. Nazýva sa to co-pay, kde, podľa toho, ako to má nastavené, dopláca prvých 1 000, 5 000 alebo 10 000 dolárov. Samozrejme, operácia je drahšia, tú už prepláca poisťovňa. Elektívne výkony sa môžu vyšplhať aj na viac ako 40 000 dolárov - zaplatenie za nemocnicu, pooperačná starostlivosť, rehabilitácie a tak ďalej.

Ako by ste porovnali medziľudské vzťahy, na pracovisku aj v komunikácii pacient – lekár?

- Myslím si, že vzťah pacient – lekár je u nás v Šaci na veľmi dobrej úrovni. Samozrejme, nie vždy máme toľko času na pacienta, ako majú lekári v Spojených štátoch, ale, celkovo, na Slovensku máme ešte čo robiť, aby sme zlepšili tú komunikáciu. V Spojených štátoch sa pacientovi podriadiť všetko. Nehovorím, že všetko je správne, ale pacient tam má pocit, že je niekym.

Ako vás prijali v Nemocnici Košice-Šaca?

- Som veľmi vďačný a potešený z kolektívu, aký máme, najmä z rovesníkov, ktorých som ešte nepoznal, keď som tu chodil ako medik, starších a vedenie som už poznal, takže sme sa tešili na spoluprácu. Mám tu veľmi šikovných kolegov, s ktorými nielen odborne, ale aj ľudsky vychádzame, z čoho mám radosť.

Odvzdali ste šačianskym kolegom nejakú skúsenosť získanú v zahraničí?

- Veľa vecí, samozrejme, neviem, ale snažím sa veci, ktoré som videl a robili sa inak, vysvetliť, podeliť sa s nimi. Myslím si, že pooperačná analgézia má veľký význam. V Amerike sa na to veľmi dbá, či má pacient nejaké bolesti, ak vôbec. Pacient často hodnotí operáciu podľa toho, koľko má stehov a aké má bolesti. Je to prirodzené, že človek subjektívne hodnotí celú skúsenosť na základe bolesti. Ak bolo všetko výborne zoperované, ale má bolesti, pre ktoré nevie celú noc spať, skúsenosť je negatívnejšia.

Ste lekár, ale pôvodne ste chceli byť hokejista, čo zmenilo vaše rozhodnutie?

- Od troch rokov som sa začal venovať hokeju, viedli ma k tomu rodičia, ktorí boli športovo založení a vďaka nim som mal možnosť posúvať sa v športe. Od malička som mal za cieľ žiť sa hokejom a hrať profesionálne. Ako šestnásťročný som utrpel zranenie kolena, po náraze do mantinelu, následne som absolvoval dve artroskopické operácie, žiaľ, nemohol som pokračovať vo vytúženom hokeji a sen sa mi rozplynul pred očami. Musel som zvažovať, čo idem ďalej robiť. Po dlhom hľadaní som pristúpil na to, že vyskúšam medicínu.

Máte v rodine lekára?

- Nie, som prvý v rodine, ktorý mal absolvovanú vysokú školu. Musím povedať, že moji rodičia boli veľmi ťažko pracujúci ľudia a išli mne aj súrodencom príkladom, boli nám vzorom v živote. Beriem to tak, že nemusíte mať vysokú školu na to, aby ste boli dobrým človekom, úspešným a „makali“ na sebe. Ja som, ale mal to šťastie, že som mohol ísť na vysokú školu. Na strednej škole som sa nestretol hneď s pochopením, keď som zahlásil v treťom ročníku, že rozmyšľam nad medicínou. Skôr som bol braný za športovca a nemal som práve čisté jednotky prvé dva ročníky, ako moji spolužiaci, ktorí už v prvom ročníku vedeli, že sa budú hlásiť na medicínu. Nakoniec to vyšlo.

Nie je vám ľúto, že nie ste hokejistom?

- Prvých pár rokov som nemohol vidieť žiaden zápas, bolo to bolestivé. Postupne som sa však dostal späť k hokeju. Momentálne chodievam ako lekár na hokejové zápasy juniorke, dorastu a mládeže HC Košice. Keď mi vyjde cez víkend čas, tak rád si idem zahrať aj ja.

Plánujete ešte pracovne vycestovať do zahraničia?

- Áno, najmä na vzdelávacie kongresy a kadaverózne kurzy, prípadne v budúcnosti ešte na nejakú stáž.

Vyjadrite svoj názor v komentároch i ankete pod článkom ► ► ► ►

Anketa

Opuštali by ste perspektívne miesto v zahraničí a vrátili sa domov?

Ďakujeme

Váš hlas bol započítaný

Autor: dp

Informatický (týž)deň 2021 [↗](#)

📅 22. 10. 2021, 11:53, Zdroj: cdv.uniba.sk [↗](#), Autor: michal.winczer@fmph.uniba.sk, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Užívateľov za deň: **23.6 tis.** GRP: **0,52** OTS: **0,01** AVE: **700 Eur**

Oddelenie didaktiky informatiky KDMFI zorganizovalo ďalší úspešný ročník podujatia pre učiteľov informatiky. Vzhľadom na aktuálnu situáciu prebehlo online formou.

22. 10. 2021 11.53 hod.

Od: Michal Winczer

11. až 15. 10. 2021 sa uskutočnilo podujatie Informatický (týž)deň, ktoré organizovalo ODI KDMFI. Prebiehalo online formou v popoludňajších hodinách, vždy od 16:00 do 19:15. Registrovalo sa naň približne 130 učiteľov informatiky na ZŠ a SŠ. Pozvanú prednášku o materiáloch z projektu IT Akadémia mal doc. RNDr. Ľubomír Šnajder, PhD. z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Účastníci sa mohli zúčastniť panelovej diskusie o programovaní v školách, v ktorej diskutovali pozvaní učitelia informatiky z praxe a prof. Ivan Kalaš, a tiež aj desiatich webinárov. Tie viedli pracovníci oddelenia didaktiky informatiky, absolventi našej fakulty a spolupracovníci z praxe. Tematicky sa venovali robotike (z pohľadu didaktiky aj vhodnosti), súťaži iBobor, či rôznym menej tradičným programovacím prostrediam (programovanie Robota Karla, hudby, agenta v hre Minecraft, či programovanie pre žiakov so zrakovým postihnutím). Zazneli aj príspevky o bezpečnostných certifikátoch, polovodičovej revolúcii a vytváraní geometrických konštrukcií pomocou počítača. Na jednotlivých webinároch sa zúčastňovalo približne 30-60 účastníkov. Veríme, že si odniesli užitočné inšpirácie do ich školskej praxe a budúci rok sa opäť stretneme, hádam už aj prezenčne.

Foto: Screenshot z prezentácie Fera Kiralyho o programovaní hudby v SonicPi

Autor: michal.winczer@fmph.uniba.sk

Odborná verejná a vedci podporujú reformu národných parkov

📅 23. 10. 2021, 14:32, Zdroj: minzp.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Užívateľov za deň: 1.2 tis. GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 189 Eur

23.10.2021

Ďakujeme odbornej verejnosti a vedcom, že stoja za reformou národných parkov. Vážime si vašu podporu. Príkladáme celé znenie listu, ktorý bol adresovaný poslancom NRSR a Ministerstvo životného prostredia SR ho dostalo na vedomie.

Vážené panie poslankyne,

Vážení páni poslanci,

my, dolupodpísaní vedci, pracujúci v biologických, ekologických, environmentálnych, geografických a iných vedných odboroch, zaoberajúcich sa prírodným prostredím, si dovoľujeme obrátiť sa na Vás v súvislosti s blížiacim sa hlasovaním o novele, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a dôrazne Vás požiadať, aby ste sa pri rozhodovaní opierali o relevantné fakty a podporili predkladanú novelu.

Vedecké poznatky i praktické skúsenosti zo zahraničia zhodne ukazujú, že národné parky s jednotnou správou, spravované organizáciou ochrany prírody sú jednoznačným a mnohostranným prínosom pre spoločnosť. Národný park sa takmer všade vo svete chápe ako územie vyhradené prírode, prírodným procesom a tomu zodpovedajúcemu využívaniu. Takto chápaný národný park plní v krajine množstvo nezastupiteľných funkcií, medzi ktoré však nepatrí obchod s drevom ani s realitami. To, že u nás tento vo svete štandardný model dodnes nefunguje, vnímame ako negatívne dedičstvo minulosti, ktoré sme mali už dávno opustiť.

Na Slovensku v národných parkoch bežne prebieha priemyselná ťažba dreva, masívna výstavba a iné aktivity, ktoré vážne narušajú fungovanie tamojších ekosystémov. To sa môže diať hlavne preto, že správy národných parkov v skutočnosti nemajú rozhodovacie ani výkonné právomoci v ich územiach, dokonca ani na štátnych pozemkoch. V súčasnosti sú správcami lesohospodárske subjekty a konečné rozhodovacie právomoci majú okresné úrady životného prostredia, patriace pod Ministerstvo vnútra. Vytvára sa tak neprehľadná situácia, kde v konečnom dôsledku najviac trpia prírodné hodnoty našich národných parkov. To by sa zmenilo prechodom správy štátnych pozemkov v národných parkoch pod Ministerstvo životného prostredia SR. Preto jednoznačne podporujeme predkladanú novelu zákona, ktorú chápeme ako prvý z viacerých dôležitých krokov v tejto oblasti, ktoré ochranu prírody u nás čakajú, ak má Slovensko splniť záväzky ohľadom ochrany prírody, vyplývajúce z nášho členstva v EÚ a predovšetkým zabezpečiť svojim obyvateľom priaznivé životné prostredie v čase stupňujúcej sa klimatickej krízy.

Vedci sa zhodujú, že ekosystémy so zachovanou prirodzenou štruktúrou a dynamikou sú najprínosnejšie z hľadiska poskytovania ekosystémových služieb – lepšie viažu prebytočný uhlík z atmosféry, lepšie zadržávajú vodu v krajine a lepšie tlmia extrémny počasie, ktorých je s postupujúcou klimatickou zmenou čoraz viac. Prírodzene sa vyvíjajúce lesné ekosystémy tiež poskytujú útočisko biodiverzite a sú prírodzene odolnejšie voči narušeniam prírodnými činiteľmi ako vietor a podkôrniky. Lesnícko-ekologický výskum nám jasne ukazuje, že lesné ekosystémy sa dokážu s týmito narušeniami vysporiadať najlepšie bez účasti človeka. Vďaka tomu nie sú potrebné nákladné a neefektívne zásahy ako tzv. sanitárna ťažba a následná umelá obnova lesa. Zároveň zo zahraničia poznáme množstvo dôkazov o tom, že národný park, spravovaný podľa medzinárodných kritérií IUCN je nielen jednoznačným ekologickým, ale aj ekonomickým prínosom pre príslušný región.

Zároveň chceme týmto listom ukázať, že predchádzajúce stanoviská inštitúcií sú vyjadrením širokej zhody mnohých odborníkov, nie politickým rozhodnutím vedúcich predstaviteľov daných inštitúcií.

Za zohľadnenie vedeckého hlasu pri hlasovaní Vám vopred ďakujeme!

1. RNDr. Jozef Šibík, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
2. Prof. Doc. Karol Marhol, Dr.Sc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, člen predsedníctva SAV
3. RNDr. Katarína Skokanová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
4. RNDr. Kornélia Goliašová, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
5. Mgr. Mária Šibíková, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
6. prof. Ing. Karol Ujházy, PhD., Lesnícka fakulta Technickej univerzity vo Zvolene
7. RNDr. Mgr. Dominik Roman Letz, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
8. Ing. Robert Gregorek, PhD, BZ **UPJŠ** Košice

9. Mgr. Dobromil Galvánek, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
10. Ing. Richard Hrivnák, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
11. RNDr. Milan Valachovič, DrSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
12. Mgr. Anna Guttová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
13. Mgr. Judita Zozomová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
14. Ing. Mariana Ujházyová, PhD. Fakulta ekológie a environmentalistiky Technická univerzita vo Zvolene
15. Prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD., Botanická záhrada **UPJŠ**, Mánesova 23, 04011 Košice
16. Ing. Marek Svitok, PhD., Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická univerzita vo Zvolene
17. Mgr. Vladislav Kolarčík, PhD., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Prírodovedecká fakulta, Ústav biologických a ekologických vied
18. Mgr. Juraj Lieskovský, PhD., Ústav krajinej ekológie SAV
19. Doc. Mgr. Peter Mikulíček, PhD., Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave
20. prof. RNDr. Ľubomír Kováč, CSc., Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta **UPJŠ**
21. RNDr. Matej Dudáš PhD. - Katedra botaniky, Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice
22. RNDr. Karin Kollárová, PhD., Chemický ústav SAV
23. RNDr. Dušan Žitňan, DrSc., Ústav zoológie SAV
24. RNDr. Anton Krištín, DrSc., Ústav ekológie lesa SAV
25. prof. PaedDr. Pavol Prokop, DrSc., Ústav zoológie SAV
26. Doc. RNDr. Andrej Mock, PhD., Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
27. RNDr. Martina Zvaríková, PhD., Katedra environmentálnej ekológie a manažmentu krajiny, PriFUK
28. Mgr. Katarína Goffová, PhD., Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
29. RNDr. Radoslav Smolák, PhD., Katedra ekológie, Prešovská Univerzita
30. Ing. Jozef Oboňa, PhD., Katedra ekológie, Prešovská Univerzita
31. Ing. Boris Maderič, PhD., Ochrana dravcov na Slovensku
32. Mgr. Adrián Purkart, PhD., Katedra zoológie , Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
33. Mgr. Katarína Krajčovičová, PhD., Katedra zoológie , Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
34. Mgr. Filip Tulis, Katedra ekológie a environmentalistiky, UKF v Nitre
35. Doc. Mgr. Peter Fendá, PhD., Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
36. Ing. Benjamín Jarčuška, PhD., ÚEL SAV Zvolen
37. Ing. Benjamín Jarčuška, PhD., ÚEL SAV Zvolen
38. RNDr. Mária Balážová, PhD., Katedra biológie a ekológie, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
39. Doc. RNDr. Michal Baláž, PhD., Katedra biológie a ekológie, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
40. Mgr. Adam Kantor, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV

41. doc. RNDr. Peter Paľove-Balang, PhD. Katedra Botaniky, Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
42. Mgr. Lucia Čahojová , Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
43. Mgr. Michaela Michalková, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
44. Prof. RNDr. Peter Bitušík, CSc., Fakulta prírodných vied UMB
45. RNDr. Stanislav Španiel, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
46. Mgr. Miroslav Krausko, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
47. Mgr. Peter Kaňuch, PhD., Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen
48. RNDr. Ján Kliment, CSc., Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica
49. Mgr. Peter Kučera, PhD.
50. Univerzita Komenského v Bratislave, Botanická záhrada, pracovisko Blatnica
51. doc. Ing. Ladislav Hamerlik, PhD., Katedra biológie a ekológie, Fakulta prírodných vied UMB
52. doc. Ing. Peter Urban, PhD., Fakulta prírodných vied UMB v Banskej Bystrici
53. RNDr. Daniel Dítě, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
54. RNDr. Iva Hodálová, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
55. doc. Mgr. Peter Manko, PhD., Katedra ekológie, Prešovská univerzita
56. RNDr. Zuzana Čiamporová-Zaťovičová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
57. Mgr. Loriána Demecsová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
58. RNDr. Ivan Jarolímek, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
59. Ing. Jozef Macko, PhD. , Katolícka univerzita v Ružomberku
60. RNDr. Ivana Svitková, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
61. Mgr. Marek Šlenker, PhD. Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV a Prírodovedecká fakulta, Univerzita Karlova
62. RNDr. Kristína Laššová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
63. Ing. Ján Topercer, CSc., Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica

BUCKET LIST: Insta foteenie v zelených oázach

📅 22. 10. 2021, 13:11, Zdroj: kosciceregion.com , Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Užívateľov za deň: **438** GRP: **0,01** OTS: **0,00** AVE: **98** Eur

Navštívil si už niekedy botanickú záhradu alebo arborétum? Chápem, nie je všade. Je to dokonalá oáza pokoja, plná zelene, kde si oddýchne tvoje telo i duša. Ale sú aj iné zákutia. Močiare, brehy, remízky, hájiky, medze, oázy pri prameňoch, lesy, lúky, lomy, mokrade... Je dobré poobzerať si také zelené oázy a nechať pracovať fantáziu. Kreativita príde sama. Najmä vo chvíli cvaknutia spúšte. Alebo aspoň mobilu. Keď sa to rozbehne, začne ťa to baviť a čas mihá okolo teba, ako mílniky na autostráde. Keď skončíš, máš pamäťovku plnú zelene, hlavu plnú kvetov, pľúca naplnené kyslíkom, nos plný vlhkého vzduchu a hlavu vzrušenia.

Zelené oázy sú dostupné všade, chce to trochu pozornosti a fantázie. Aj odvahy. Veď, častokrát zelený ostrov nájdeš doslova v blízkosti panelákov či rušnej ulice mesta. Alebo v zanedbanom parku (čím sme nechceli povedať, že v udržiavanom také niečo nenájdeš).

Princípom sú zaujímavé zákutia a ochota tvoriť s fotoaparátom. Insta fotka je dnes „in“, ale ani klasika sa nehádza do koša, najmä keď ju vyvoláš v zelenej oáze a ustáliš dobrým pocitom. Zostáva dlhšie, aj keď trochu viac bolí. Je na tebe, čo si zvolíš, čo utkvie v tvojej internej alebo externej pamäti.

1. Selfie vegetariánky s „mäsožravkou“

Botanická záhrada, **UPJŠ** Košice

V skleníku bolo pekne horúco, a vlhko. Ako v triede počas maturity. Aj to je pocit, ktorý ťa môže na chvíľu zaskočiť v botanickej záhrade. Cieľ je však jasný, vybojovať si záber na zemi, alebo aspoň v záhrade. Nájdeš ho v skleníku s rôznymi farebnými a zelenými rastlinkami. Ale hľadaj tú, ktorej z okvetia trčí rezeň, ako hladnému jazyk. Mäsožravka je totiž fajn už od detstva. Láka zástupy a dlhé rady zvedavcov. Aký to paradox, keď sa ty, ako pravý vegetarián a milovník zelene, postavíš pred túto Adelu, ktorá ešte nevečerala. Stlačíš spúšť a hneď vieš, že to bude najmä spúšť pre priateľov. Jednoducho pastva pre oči. Ale nezostaň iba pri mäsožravke, pozri aj iné zákutia: palmy, banány, lekná, pomaranče, bambusy, kaktusy s tými najkrajšími kvetmi... Od výmyslu sveta, ale pozor, pastva iba pre oči. Aj preto si daj radšej hot-dog, alebo radšej dobi baterku do fotoaparátu. Vyjde ťa to lacnejšie.

2. Objasť 200-ročný strom

Sekvoja a záhrady pri Jasovskom kláštore, Jasov

Už si videl živého mamuta? Nie? Tak ti jedného ukážeme na Kraji sveta, v Jasove. Rozhodol si sa zalistovať v pamäti a typuješ, ktorá kosť v jaskyni patrila mamutovi? Žiadna, iba ak jaskynnému medveďovi. Tak potom kde vlastne? Nevieš? Nuž stojí rovno pred Jasovským kláštorom premonštrátskeho rádu. Nie je to štvornohý predchodca slona, ale jednonohý kôrou obrastený obelisk z rodu stromovitých. Skrátka, sekvojovec mamutí. Vysoko prečnieva nad strechy kláštora a pritom ide o vcelku mladý stromček. Aspoň na pomery tohto druhu. Kolegovia z amerických národných parkov majú aj niekoľko tisíc rokov, ten jasovský iba 200. Samozrejme, približne. Je to mamutí rekord medzi dĺžkou života stromov a jeden taký môžeš objasť aj v záhrade Jasovskej kláštornej okrasnej záhrady. Podľa botanikov by mohol strom v našich končinách dorásť až do výšky 30 metrov, v Kalifornii tomu najvyššiemu namerali takmer 150 metrov.

Pod' sa pomeráť s megastromom, objím jeho šíri driek, pomaznaj sa hrubou, no vláknitou kôrou červeno-hnedej farby. A keď sa nadýchaš modro-zelenej farby ihličia, tejto exotickkej dreviny. Už ho máš? Aj na externej pamäťovke? Objasť si 200-ročný strom a máš z toho záznam? Tak fajn, utekaj spracovať insta foto na sklo, alebo na papier.

3. Namočiť sa v najvyššom umelom vodopáde

Anglický park, Betliar

Je to umelecký skvost a pritom rastie zo zeme. Dívaj sa na teba zdola, zboku ba i zhora. Prírodný park s rozlohou 57 hektárov je súčasťou areálu kaštieľa Betliar. Tvorí ho vzácne dreviny, rastliny, umelecké stvárnenie, ako aj rôzne budovy a prvky drobnej parkovej architektúry či plastiky. Kaštieľsky park je starý 230 rokov a naprojektoval ho francúzsky empírový záhradník. Dominantou je Rímsky vodopád v podobe zrúcaniny antického akvaduktu z roku 1823. Obnovili ho v roku 2016 a výškou 9 metrov je najvyšším umelým vodopádom na Slovensku. Chcel by si sa namočiť? Nie je to práve správanie lorda v anglickom parku, ale v minulosti si tak urobil nemohol. Ešte začiatkom minulého storočia dal gróf Andrásy bazén pod vodopádom ohradiť vysokou klietkou a upravil ho ako zverinec, kde choval ľadové medvede. Bol to vôbec prvý chov týchto bielych šeliem na svete.

Dnes už insta fotku s bielymi labami necvakneš, ale necvakneš zubami naprázdno. Nádherné zelené zákutia v rozľahlom parku ti umožnia na chvíľu sa dostať mimo modrej planéty. Tak nezabudni na uhlíkovú stopu, aby ťa v tom tichu vôbec našli.

4. Zablúdiť ako @adriazia

Park pri Trebišovskom mauzóleu

V Trebišove sa stratiť nedá. Môžeš sa hnevať koľko chceš, ale na dlhej ulici sa nestratiš. Zablúdiť však môžeš v unikátnom parku za tunajším kaštieľom. Vojdeš do sveta všetkého, čo spája nebo so zemou, minulosť s budúcnosťou, vodu so súšou a slané so sladkým.

V historickom parku, ktorý patrí medzi najrozsiahlejšie a najcennejšie parky v strednej Európe, nájdeš hvezdáreň, aj starú pivnicu vodného hradu, základy románskeho kostola i secesnú synagógu. Na brehu jazierka mauzóleum grófa Andrássyho, ale aj duch jeho nevery (údajne s cisárovnou Sissi) Nad tým všetkým tróni kaštieľ s pozoruhodným múzeom. V parku je 62 hektárov zelenej oázy s 20 druhmi ihličnanov, 40 druhmi listnatých stromov a 20 druhmi krovín. No skús nezablúdiť v tomto pralesi. Natiahni si niť a nechaj sa unášať, keď sa budeš vracieť späť, v tvojom fotoaparáte zostane niť @adriazia, ako pestrá rozpomienka na oázu peknoty.

Koncom 19. storočia bol park považovaný ešte za najkrajší v celom Uhorsku a vyrástol na základoch lužného lesa. Vyber si miesto na selfie, ale ak si zelený, tak pohľadáš tie najcennejšie stromy a kríky. Do notesa si zapíšeš a na pamäťovku preneseš podobu sofy japonskej, borievky čínskej či borievky virgínskej. V posledných rokoch je na jar pastvou pre oči, nos i chuťové poháriky záplava sýtozeleného medvedieho cesnaku. A ak vstúpiš aj do múzea, oči si odložíš do architektúry francúzskej záhrady.

5. Zaručiť hlasnejšie ako lev v ZOO

ZOO Spišská Nová Ves + ZOO Košice

Za exotikou nemusíš cestovať ďaleko. Kúsok Afriky, Ázie či Ameriky ti poskytnú aj zoologické záhrady. V každej to hučí a hmýri sa ako v úli. Ak tam doletíš aj ty so svojou suitou, zaručíš zaručene hlasnejšie ako lev. A propos, sú tu aj iné hviezdy, ako leví kráľ. V košickej ZOO je pripravených hneď niekoľko vzácných druhov, ktoré návštevníci nikde inde na Slovensku neuvidia. Celkovo však takmer 300 druhov zvierat z celého sveta. Klasikou sú už roky tulene, panda či tučniaky. Novými prírastkami sú ročné medvede Máša a Filip. Absolútnou hviezdou je leopard čínsky so svojou družkou. Tento druh sa vrátil do košickej ZOO po 30 rokoch.

Na Spiši je najpríťažlivejší pavilón opíc, kengura, komunikatívny somár domáci, vzácné operence či dvojhrbá ľava. Aj tu si zareveš do sýtosti, najmä keď po prehliadke opíc zavítaš sám do tunajšieho monkeylandu.

6. Zahrať sa na Mauglího

Vihorlatský prales

Aj ty si prežíval s napätím Mauglího dobrodružstvá v džungli? Nie je to tak dávno, čo sa na Kraji sveta, teda na východe Slovenska, objavil Vihorlatský prales. Pravda, tieto stromy sú stále na území Vihorlatských vrchoch, ktoré sú spolu s ďalšími tromi pralesmi na východnom Slovensku, s ďalšími šiestimi na Ukrajine a piatimi lesmi v Nemecku, súčasťou jediného zápisu na Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO – Karpatské bukové pralesy a staré bukové lesy Nemecka.

Parádna jazda začína na brehoch Zemplínskej šíravy, kde sa vyšantíš a vhpneš na Morské oko, ktoré je vstupnou bránou do pralesa. Čaro pralesa spočíva v rajských zátišiacich, nedotknutých človekom. Ochranný pohľad na 200-ročné buky a ťažkú dostupnosť územia prispeli k tomu, že bukový prales funguje vo svojej pôvodnej harmónii a teda v plnej kráse. Bez ľudského zásahu tu neustále prebieha cyklus, v ktorom staré stromy uvoľňujú miesto novým a tie okamžite vyrastajú na vhodnom mieste. Prales obývajú aj vzácné živočíchy a nie je ich až taký problém stretnúť: salamandra škvrnitá, fúzač alpský či slizniak karpatský. Len buď opatrný a citlivý. Ani Mauglí by tu neurobil inak, preukáž mu tú láskavosť a staň sa jeho parťákom. Až vtedy ťa les odparí poznaním a pokojom múdreho pralesa.

Váž si tu možnosť, skloň sa v nemom úžase pri pohľade na zem a ľahko zbadáš drobné zelené stonky a lístky vyrastajúce z odumretých popadaných kmeňov. Nebolo to tak vždy, lebo až do roku 2012 bol prales neprístupný, sŕa súčasť tunajších vojenských lesov.

Členovia

Objednajte si náš infomail a zostaňte v obraze

Viac informácií o ochrane osobných údajov nájdete tu

Turistické informácie vždy po ruke.

Najnovšia verzia mobilnej aplikácie Košice Región Turizmus.

Kontakty

Fakulty a ústavy UPJŠ

Kampaň na prevenciu rakoviny prsníkov

22. 10. 2021, 19:41, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Fakulty a ústavy**

UPJŠ, Kľúčové slová: **Lekárska Fakulta UPJŠ**

GRP: **3,03** OTS: **0,03** AVE: **13636** Eur

Lubomír BAJANÍK, moderátor:

Na Slovensku žije s rakovinou prsníka 30-tisíc žien. Ročne ochoreniu podľahne 900 pacientok. Zachrániť život dokážu včasná diagnostika a tiež pravidelné samovyšetrenia.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Aj pani Jana si pred približne tromi rokmi nahmatala hrčku. Celá liečba jej trvala 13 mesiacov.

Jana, onkologická pacientka:

Bojovala som, nevzdala som sa, mám svoju rodinu, **pre** ktorú som povedala, že sa oplatí bojovať a žiť. Je pravda, že samovyšetrenie prsníka tej rakovine nezabráni, ale môže nám zachrániť život.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Po úspešnom boji s rakovinou dnes Jana pomáha s osvetou aj v rámci kampane Ružový október.

Lubica SLATINA, manažérka Centra pomoci Ligy proti rakovine, Košice:

V centre pomoci v Košiciach máme zaevidovaných cez 400 onkologických pacientov. Ťažko hodnotiť tieto čísla, naozaj 90 percent týchto prípadov sú ženy s rakovinou prsníka.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Základom je včasná prevencia. Samovyšetrenie raz do mesiaca a pravidelné preventívne prehliadky.

Vladimír KRAUS, pôrodník a gynekológ, UNLP Košice:

U pacientok, ktoré majú rodinnú záťaž, čiže keď ich mamka, teta, babka, sestra mala rakovinu prsníka, tak je dôležité, ale samozrejme stále sú pacientky, ktoré prídu v pokročilom štádiu, veď nič ma nebolelo, prečo sa mi to stalo a vtedy to už je samozrejme neskoro. Treba chodiť predtým, ako niečo začne bolieť.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Kampaň Ružový október podporili aj medici z Košickej **lekárskej fakulty**. Vyše 450 ľudí informovali nielen o prevencii, ale aj o hrozbách, ktoré môže priniesť aj **pre** duševné zdravie.

Karin BRANDEBUROVÁ, koordinátorka medikov, **Lekárska fakulta UPJŠ** Košice:

Máme jednu odozvu od jednej mladej slečny, ktorú sme naučili samovyšetreniu. **A** ona sa nám potom ozvala spätne, že si vďaka tomu včas nahmatala nejakú hrčku. **A** vedela to teda včas aj riešiť so svojim gynekológom.

anketa:

Aj keď sa tu presvedčí iba jedna žena, aby si to vyšetřila, že sa to zachytí skôr, tak je oveľa väčšia šanca, že to bude mať dobrý koniec.

anketa:

Doteraz som netušil, že čo mám hľadať, už viem aspoň čo hľadať.

anketa:

By mali vedieť o tom aj muži, lebo možno aj veľakrát sa stane, že skôr možno muž si všimne niečo iné, než žena sama.

Katarína JAREMBINSKÁ, redaktorka:

Tomuto vážnemu onkologickému ochoreniu čelí počas svojho života až každá 8. žena na Slovensku. Lekári pacientkam odporúčajú začať s prevenciou už od 18. roku. Katarína Jarembinská, RTVS.

Slovenský ortopéd hovorí: V Amerike neexistuje, aby boli v jednej izbe dvaja pacienti!

📅 24. 10. 2021, 4:00, Zdroj: pluska.sk/regiony , Vydavateľ: News and Media Holding, a.s., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Lekárska Fakulta UPJŠ

Užívateľov za deň: 730 tis. GRP: 16,22 OTS: 0,16 AVE: 1776 Eur

Michal Mitro má len 29 rokov, no počas svojej kariéry už stihol veľa. Úspešne pôsobil v USA, kde získal neoceniteľné množstvo skúseností, pracoval s mnohými zručnými menami v oblasti medicíny, pôsobil v prestížnych nemocniciach a súčasne si dopĺňal vzdelanie. Napokon ho životná cesta zaviedla späť na Slovensko do nemocnice v Šaci, kde pracuje ako ortopéd. O tom, prečo sa vrátil a ako porovnáva situáciu na Slovensku s možnosťami v Amerike povedal viac v rozhovore.

Ako vyzerala vaša cesta zo zámoria do Šace?

- Moja prvá skúsenosť so šačianskou nemocnicou bola ešte v treťom ročníku **Lekárskej fakulty UPJŠ**. Už pri nástupe na medicínu som vedel, že by som chcel robiť nejaký chirurgický odbor, najviac ortopédiu. Mal som šťastie a dostal som sa na Klinikum muskuloskeletálnej a športovej medicíny v Šaci, kde som prvý raz uvidel na vlastné oči operáciu. Bol som tým úplne fascinovaný a po pár dňoch na klinike som vedel, že určite sa po škole chcem venovať ortopedickej chirurgii. Tento odbor vyžaduje veľa času, obety a človek si musí zväziť, či chce mať ustálený pracovný čas alebo niečo akčnejšie. Videl som úžasné vzory, od primára Romana Totkoviča, námestníka Maroša Vargu a prednostu Petra Polana, ktorí ma postupne zasnáročovali do sveta ortopédie. Popri škole som sa snažil venovať ortopédii, kedykoľvek som mal voľný čas, do Šace som chodieval pravidelne, či už cez týždeň alebo cez víkendy. Mal som možnosť asistovať pri operáciách, pôsobiť aj na oddelení a postupne sa posúvať dopredu.

Ako ste sa dostali do zahraničia a kde všade ste pôsobili?

- V piatom ročníku som vycestoval do USA, konkrétne do štátu Georgea, do mesta Atlanta, kde som pôsobil v súkromnej ortopedickej klinike u doktora Scotta A. Barboura, s ktorým sme si veľmi sadli. Bol miľo prekvapený mojimi vedomosťami a skúsenosťami v oblasti ortopédie. Po pár mesiacoch strávených s ním mi povedal, že by chcel, aby som **pre** neho v budúcnosti pracoval, a tak som začal zvažovať atestáciu v Spojených štátoch. To bol koniec piateho ročníka, vrátil som sa na Slovensko, dorobil som si štátnice v šiestom ročníku a následne som išiel späť do USA. Mal som totižto možnosť stáť v Harvardskej nemocnici Massachusetts General Hospital, ktorá patrí medzi najprestížnejšie nemocnice na svete. Pracoval som tam priamo s lekárom Jesse B. Jupiterom, ktorý je jedným z najvýznamnejších ortopedických chirurgov na svete špecializujúci sa na hornú končatinu. Primár Roman Totkovič bol takisto na sťaži v tejto nemocnici ešte ako mladý lekár, a preto som sa veľmi tešil, že môžem ísť v jeho šľapajach a podobne nasávať vedomosti a skúsenosti z tejto nemocnice.

Ako vyzerala vaša ďalšia cesta?

- Keď som odchádzal, ponúkli mi na Harvarde PhD. štúdium, ktorému som sa v tom čase venovať nechcel, a tak som išiel späť k doktorovi Barbourovi na pár mesiacov. Následne som sa definitívne rozhodol urobiť si rozdielové skúšky v Spojených štátoch (USMLE's - United States Medical Licensing Examinations). Sú to skúšky, ktoré potrebuje absolvovať každý medik v Spojených štátoch, takisto, aj keď prichádza „hotový“ lekár zo zahraničia. Je to ako keby človek musel prejsť medicínu nanovo. Začiatky boli ťažké. V Amerike je skóre z tých testov veľmi dôležité, a tak mi nestačilo len spraviť skúšky, ale zvládnuť ich na vysoké skóre. Podarilo sa to. Na prvú skúšku som sa učil približne rok, na druhú tri a pol mesiaca, na tretiu tri mesiace, bola to veľmi dobrá skúsenosť. Pomedzi to a potom som chodieval na stáže, pretože, keď sa chce človek prihlásiť do atestačného programu, potrebuje veľmi dobré odporúčacie listy od veľkých mien. Okrem Harvardu som bol na Northwestern University v downtowne Chicaga, tam som bol s tímovým lekárom Chicago Blackhawks Michaelom A. Terryom a jeho pravou rukou Vehniah K. Tjong, ktorú by som chcel raz pozvať do našej nemocnice. Veľa som sa od nich naučil ohľadom artroskopie bedrového kĺbu, ktorej sa chcem v budúcnosti venovať, okrem ramien a kolien a ktorú vykonávame aj v našej nemocnici. Následne som pôsobil na University of Missouri, čo hodnotím tiež veľmi pozitívne. So všetkými týmito odporúčacími listami, skóre a motivačným listom som sa prihlásil do atestačného programu. Je to dlhý proces, trvá to približne trištvrte roka. Ako posledné som išiel do University at Buffalo, kde som bol aj nakoniec prijatý do atestačného programu.

Prečo ste sa napokon vrátili na Slovensko?

- Z rôznych dôvodov, najmä rodinných, musel som sa rozhodnúť, či ostávam v Spojených štátoch, alebo pôjdem späť na Slovensko. Bolo to ťažké rozhodnutie, ale vedel som, že ak sa vrátim domov, tak to bude jedine do Nemocnice Košice-Šaca, kde som poznal kolektív a vedel som, že by som tu mal mentorov, od ktorých by som sa mohol naďalej učiť a pokračovať v postupe a vzdelávaní v ortopédii. Primárne sa chcem venovať artroskopickým operáciám na kolennom, ramennom a bedrovom kĺbe. Zároveň ma veľmi zaujíma aj traumatológia na pohybovom ústrojenstve. V Spojených štátoch som videl, že je naozaj dôležité sa špecializovať v rámci svojho odboru, a tak vie človek poskytnúť pacientovi čo najlepšiu zdravotnú starostlivosť.

Dá sa porovnávať situácia na Slovensku s tou v Amerike?

- Záleží, kde na Slovensku. Na Šaci ma lákalo práve to, že sme vo veľa veciach na porovnateľnej úrovni, samozrejme, je veľa vecí, ktoré ako lekári ovplyvníť nevieme. Čo sa však týka zručností, vedomostí a znalostí v rámci operatívnej si dovoľm povedať, že mnoho z našich

lekárov v nemocnici je na porovnateľnej úrovni ako v Spojených štátoch.

Čo vám na Slovensku chýba?

- Je tu logistický rozdiel. V Amerike neexistuje, že by boli dvaja pacienti v jednej izbe. Potom pooperačný manažment, pacienti v Spojených štátoch išli po väčšine zákrokov domov ešte v daný deň. Také gro je však naozaj veľmi podobné. To bolo najpodstatnejšie, že idem niekde, kde sa môžem posúvať **a** nebude to pár krokov späť. Myslím si, že je vidieť, že sa na oddelení ortopedie Nemocnice Košice-Šaca podpísalo, že primár, prednosta aj námestník boli v zahraničí **a** videli, ako to tam funguje **a** prispôsobili chod oddelenia zahraničným trendom **a** svetovej úrovni. **A** tak sa v tejto relatívne maličkých nemocnici, na východe Slovenska, robí veľká **a** kvalitná medicína.

Ako je dostupné americké zdravotníctvo? Je dostupné **pre** všetkých?

- Základné zdravotníctvo, život ohrozujúce stavy, áno. To sa rieši okamžite. Niekedy je mylnou predstavou ľudí, že tam pacienti zomierajú na chodníku, vôbec to tak nie je. Všetci, ktorí potrebujú akútnu starostlivosť, sú ošetrení. Skôr ide o elektívne výkony, toto je už väčší problém pri pacientoch z nižších sociálnych vrstiev. Je to problém, ktorý sa dá obísť, ale nie je to **pre** pacienta jednoduché. Keď človek nemá poisťku, je to drahé. Takisto aj človek, ktorý je poistený, často veľa dopláca za vyšetrenia. Nazýva sa to co-pay, kde, podľa toho, ako to má nastavené, dopláca prvých 1 000, 5 000 alebo 10 000 dolárov. Samozrejme, operácia je drahšia, tú už prepláca poisťovňa. Elektívne výkony sa môžu vyšplhať aj na viac ako 40 000 dolárov - zaplatenie za nemocnicu, pooperačná starostlivosť, rehabilitácie **a** tak ďalej.

Ako by ste porovnali medziľudské vzťahy, na pracovisku aj v komunikácii pacient – lekár?

- Myslím si, že vzťah pacient – lekár je u nás v Šaci na veľmi dobrej úrovni. Samozrejme, nie vždy máme toľko času na pacienta, ako majú lekári v Spojených štátoch, ale, celkovo, na Slovensku máme ešte čo robiť, aby sme zlepšili tú komunikáciu. V Spojených štátoch sa pacientovi podriadiť všetko. Nehovorím, že všetko je správne, ale pacient tam má pocit, že je niekym.

Ako vás prijali v Nemocnici Košice-Šaca?

- Som veľmi vďačný **a** potešený z kolektívu, aký máme, najmä z rovesníkov, ktorých som ešte nepoznal, keď som tu chodil ako medik, starších **a** vedenie som už poznal, takže sme sa tešili na spoluprácu. Mám tu veľmi šikovných kolegov, s ktorými nielen odborne, ale aj ľudsky vychádzame, z čoho mám radosť.

Odvzdali ste šačianskym kolegom nejakú skúsenosť získanú v zahraničí?

- Veľa vecí, samozrejme, neviem, ale snažím sa veci, ktoré som videl **a** robili sa inak, vysvetliť, podeliť sa s nimi. Myslím si, že pooperačná analgézia má veľký význam. V Amerike sa na to veľmi dbá, či má pacient nejaké bolesti, ak vôbec. Pacient často hodnotí operáciu podľa toho, koľko má stehov **a** aké má bolesti. Je to prirodzené, že človek subjektívne hodnotí celú skúsenosť na základe bolesti. Ak bolo všetko výborne zoperované, ale má bolesti, **pre** ktoré nevie celú noc spať, skúsenosť je negatívnejšia.

Ste lekár, ale pôvodne ste chceli byť hokejista, čo zmenilo vaše rozhodnutie?

- Od troch rokov som sa začal venovať hokeju, viedli ma k tomu rodičia, ktorí boli športovo založení **a** vďaka nim som mal možnosť posúvať sa v športe. Od malička som mal za cieľ žiť sa hokejom **a** hrať profesionálne. Ako šestnásťročný som utrpel zranenie kolena, po náraze do mantinelu, následne som absolvoval dve artroskopické operácie, žiaľ, nemohol som pokračovať vo vytúženom hokeji **a** sen sa mi rozplynul pred očami. Musel som zvažovať, čo idem ďalej robiť. Po dlhom hľadaní som pristúpil na to, že vyskúšam medicínu.

Máte v rodine lekára?

- Nie, som prvý v rodine, ktorý mal absolvovanú vysokú školu. Musím povedať, že moji rodičia boli veľmi ťažko pracujúci ľudia **a** išli mne aj súrodencom príkladom, boli nám vzorom v živote. Beriem to tak, že nemusíte mať vysokú školu na to, aby ste boli dobrým človekom, úspešným **a** „makali“ na sebe. Ja som, ale mal to šťastie, že som mohol ísť na vysokú školu. Na strednej škole som sa nestretol hneď s pochopením, keď som zahlásil v treťom ročníku, že rozmyšľam nad medicínou. Skôr som bol braný za športovca **a** nemal som práve čisté jednotky prvé dva ročníky, ako moji spolužiaci, ktorí už v prvom ročníku vedeli, že sa budú hlásiť na medicínu. Nakoniec to vyšlo.

Nie je vám ľúto, že nie ste hokejistom?

- Prvých pár rokov som nemohol vidieť žiaden zápas, bolo to bolestivé. Postupne som sa však dostal späť k hokeju. Momentálne chodievam ako lekár na hokejové zápasy juniorke, dorastu **a** mládeže HC Košice. Keď mi vyjde cez víkend čas, tak rád si idem zahrať aj ja.

Plánujete ešte pracovne vycestovať do zahraničia?

- Áno, najmä na vzdelávacie kongresy a kadaverózne kurzy, prípadne v budúcnosti ešte na nejakú stáž.

Vyjadrite svoj názor v komentároch i ankete pod článkom ► ► ► ► ►

Anketa

Opuštali by ste perspektívne miesto v zahraničí a vrátili sa domov?

Ďakujeme

Váš hlas bol započítaný

Autor: dp

Odborná verejnosť a vedci podporujú reformu národných parkov

📅 23. 10. 2021, 14:32, Zdroj: minzp.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Robert Gregorek, Prírodovedecká Fakulta UPJŠ

Užívateľov za deň: 1.2 tis. GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 189 Eur

Odborná verejnosť a vedci podporujú reformu národných parkov

23.10.2021

Ďakujeme odbornej verejnosti a vedcom, že stoja za reformou národných parkov. Vážime si vašu podporu. Prikladáme celé znenie listu, ktorý bol adresovaný poslancom NRSR a Ministerstvo životného prostredia SR ho dostalo na vedomie.

Vážené panie poslankyne,

Vážení páni poslanci,

my, dolupodpísaní vedci, pracujúci v biologických, ekologických, environmentálnych, geografických a iných vedných odboroch, zaoberajúcich sa prírodným prostredím, si dovoľujeme obrátiť sa na Vás v súvislosti s blížiacim sa hlasovaním o novele, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a dôrazne Vás požiadať, aby ste sa pri rozhodovaní opierali o relevantné fakty a podporili predkladanú novelu.

Vedecké poznatky i praktické skúsenosti zo zahraničia zhodne ukazujú, že národné parky s jednotnou správou, spravované organizáciou ochrany prírody sú jednoznačným a mnohostranným prínosom pre spoločnosť. Národný park sa takmer všade vo svete chápe ako územie vyhradené prírode, prírodným procesom a tomu zodpovedajúcemu využívaniu. Takto chápaný národný park plní v krajine množstvo nezastupiteľných funkcií, medzi ktoré však nepatrí obchod s drevom ani s realitami. To, že u nás tento vo svete štandardný model dodnes nefunguje, vnímame ako negatívne dedičstvo minulosti, ktoré sme mali už dávno opustiť.

Na Slovensku v národných parkoch bežne prebieha priemyselná ťažba dreva, masívna výstavba a iné aktivity, ktoré vážne narúšajú fungovanie tamojších ekosystémov. To sa môže diať hlavne preto, že správy národných parkov v skutočnosti nemajú rozhodovacie ani výkonné právomoci v ich územiach, dokonca ani na štátnych pozemkoch. V súčasnosti sú správcami lesohospodárske subjekty a konečné rozhodovacie právomoci majú okresné úrady životného prostredia, patriace pod Ministerstvo vnútra. Vytvára sa tak neprehľadná situácia, kde v konečnom dôsledku najviac trpia prírodné hodnoty našich národných parkov. To by sa zmenilo prechodom správy štátnych pozemkov v národných parkoch pod Ministerstvo životného prostredia SR. Preto jednoznačne podporujeme predkladanú novelu zákona, ktorú chápeme ako prvý z viacerých dôležitých krokov v tejto oblasti, ktoré ochranu prírody u nás čakajú, ak má Slovensko splniť záväzky ohľadom ochrany prírody, vyplývajúce z nášho členstva v EÚ a predovšetkým zabezpečiť svojim obyvateľom priaznivé životné prostredie v čase stupňujúcej sa klimatickej krízy.

Vedci sa zhodujú, že ekosystémy so zachovanou prirodzenou štruktúrou a dynamikou sú najprínosnejšie z hľadiska poskytovania ekosystémových služieb – lepšie viažu prebytočný uhlík z atmosféry, lepšie zadržávajú vodu v krajine a lepšie tlmia extrémny počasie, ktorých je s postupujúcou klimatickou zmenou čoraz viac. Prirodzene sa vyvíjajúce lesné ekosystémy tiež poskytujú útočisko biodiverzite a sú prirodzene odolnejšie voči narušeniam prírodnými činiteľmi ako vietor a podkôrniki. Lesnícko-ekologický výskum nám jasne ukazuje, že lesné ekosystémy sa dokážu s týmito narušeniami vysporiadať najlepšie bez účasti človeka. Vďaka tomu nie sú potrebné nákladné a neefektívne zásahy ako tzv. sanitárna ťažba a následná umelá obnova lesa. Zároveň zo zahraničia poznáme množstvo dôkazov o tom, že národný park, spravovaný podľa medzinárodných kritérií IUCN je nielen jednoznačným ekologickým, ale aj ekonomickým prínosom pre príslušný región.

Zároveň chceme týmto listom ukázať, že predchádzajúce stanoviská inštitúcií sú vyjadrením širokej zhody mnohých odborníkov, nie politickým rozhodnutím vedúcich predstaviteľov daných inštitúcií.

Za zohľadnenie vedeckého hlasu pri hlasovaní Vám vopred ďakujeme!

1. RNDr. Jozef Šibík, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
2. Prof. Doc. Karol Marhol, Dr.Sc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, člen predsedníctva SAV
3. RNDr. Katarína Skokanová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
4. RNDr. Kornélia Goliašová, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
5. Mgr. Mária Šibíková, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
6. prof. Ing. Karol Ujházy, PhD., Lesnícka fakulta Technickej univerzity vo Zvolene
7. RNDr. Mgr. Dominik Roman Letz, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV

8. Ing. **Robert Gregorek**, PhD, BZ **UPJŠ** Košice
9. Mgr. Dobromil Galvánek, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
10. Ing. Richard Hrivnák, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
11. RNDr. Milan Valachovič, DrSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
12. Mgr. Anna Guttová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
13. Mgr. Judita Zozomová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
14. Ing. Mariana Ujházyová, PhD. Fakulta ekológie a environmentalistiky Technická univerzita vo Zvolene
15. Prof. RNDr. **Pavol Mártonfi**, PhD., Botanická záhrada **UPJŠ**, Mánesova 23, 04011 Košice
16. Ing. Marek Svitok, PhD., Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická univerzita vo Zvolene
17. Mgr. Vladislav Kolarčík, PhD., **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**, Prírodovedecká fakulta, Ústav biologických a ekologických vied
18. Mgr. Juraj Lieskovský, PhD., Ústav krajinej ekológie SAV
19. Doc. Mgr. Peter Mikulíček, PhD., Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave
20. prof. RNDr. Ľubomír Kováč, CSc., Ústav biologických a ekologických vied, **Prírodovedecká fakulta UPJŠ**
21. RNDr. Matej Dudáš PhD. - Katedra botaniky, Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**, Košice
22. RNDr. Karin Kollárová, PhD., Chemický ústav SAV
23. RNDr. Dušan Žitňan, DrSc., Ústav zoológie SAV
24. RNDr. Anton Krištín, DrSc., Ústav ekológie lesa SAV
25. prof. PaedDr. Pavol Prokop, DrSc., Ústav zoológie SAV
26. Doc. RNDr. Andrej Mock, PhD., Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach
27. RNDr. Martina Zvaríková, PhD., Katedra environmentálnej ekológie a manažmentu krajiny, PriFUK
28. Mgr. Katarína Goffová, PhD., Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
29. RNDr. Radoslav Smolák, PhD., Katedra ekológie, Prešovská Univerzita
30. Ing. Jozef Oboňa, PhD., Katedra ekológie, Prešovská Univerzita
31. Ing. Boris Maderič, PhD., Ochrana dravcov na Slovensku
32. Mgr. Adrián Purkart, PhD., Katedra zoológie , Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
33. Mgr. Katarína Krajčovičová, PhD., Katedra zoológie , Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
34. Mgr. Filip Tulis, Katedra ekológie a environmentalistiky, UKF v Nitre
35. Doc. Mgr. Peter Fenda, PhD., Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
36. Ing. Benjamín Jarčuška, PhD., ÚEL SAV Zvolen
37. Ing. Benjamín Jarčuška, PhD., ÚEL SAV Zvolen
38. RNDr. Mária Balážová, PhD., Katedra biológie a ekológie, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
39. Doc. RNDr. Michal Baláž, PhD., Katedra biológie a ekológie, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

40. Mgr. Adam Kantor, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
41. doc. RNDr. Peter Paľove-Balang, PhD. Katedra Botaniky, Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach
42. Mgr. Lucia Čahojová , Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
43. Mgr. Michaela Michalková, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
44. Prof. RNDr. Peter Bitušík, CSc., Fakulta prírodných vied UMB
45. RNDr. Stanislav Španiel, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
46. Mgr. Miroslav Krausko, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
47. Mgr. Peter Kaňuch, PhD., Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen
48. RNDr. Ján Kliment, CSc., Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica
49. Mgr. Peter Kučera, PhD.
50. Univerzita Komenského v Bratislave, Botanická záhrada, pracovisko Blatnica
51. doc. Ing. Ladislav Hamerlik, PhD., Katedra biológie a ekológie, Fakulta prírodných vied UMB
52. doc. Ing. Peter Urban, PhD., Fakulta prírodných vied UMB v Banskej Bystrici
53. RNDr. Daniel Dítě, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
54. RNDr. Iva Hodálová, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
55. doc. Mgr. Peter Manko, PhD., Katedra ekológie, Prešovská univerzita
56. RNDr. Zuzana Čiamporová-Zaťovičová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
57. Mgr. Loriána Demecsová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
58. RNDr. Ivan Jarolímek, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
59. Ing. Jozef Macko, PhD. , Katolícka univerzita v Ružomberku
60. RNDr. Ivana Svitková, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
61. Mgr. Marek Šlenker, PhD. Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV a Prírodovedecká fakulta, Univerzita Karlova
62. RNDr. Kristína Laššová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
63. Ing. Ján Topercer, CSc., Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica

Univerzitné pracoviská

Odborná verejnosť a vedci podporujú reformu národných parkov [✉](#)

📅 23. 10. 2021, 14:32, Zdroj: minzp.sk [✉](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzitné pracoviská**, Kľúčové slová: **BZ**

Užívateľov za deň: **1.2 tis.**, GRP: **0,03** OTS: **0,00** AVE: **189** Eur

23.10.2021

Ďakujeme odbornej verejnosti a vedcom, že stoja za reformou národných parkov. Vážime si vašu podporu. Príkladáme celé znenie listu, ktorý bol adresovaný poslancom NRSR a Ministerstvo životného prostredia SR ho dostalo na vedomie.

Vážené panie poslankyne,

Vážení páni poslanci,

my, dolupodpísaní vedci, pracujúci v biologických, ekologických, environmentálnych, geografických a iných vedných odboroch, zaoberajúcich sa prírodným prostredím, si dovoľujeme obrátiť sa na Vás v súvislosti s blížiacim sa hlasovaním o novele, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a dôrazne Vás požiadať, aby ste sa pri rozhodovaní opierali o relevantné fakty a podporili predkladanú novelu.

Vedecké poznatky i praktické skúsenosti zo zahraničia zhodne ukazujú, že národné parky s jednotnou správou, spravované organizáciou ochrany prírody sú jednoznačným a mnohostranným prínosom pre spoločnosť. Národný park sa takmer všade vo svete chápe ako územie vyhradené prírode, prírodným procesom a tomu zodpovedajúcemu využívaniu. Takto chápaný národný park plní v krajine množstvo nezastupiteľných funkcií, medzi ktoré však nepatrí obchod s drevom ani s realitami. To, že u nás tento vo svete štandardný model dodnes nefunguje, vnímame ako negatívne dedičstvo minulosti, ktoré sme mali už dávno opustiť.

Na Slovensku v národných parkoch bežne prebieha priemyselná ťažba dreva, masívna výstavba a iné aktivity, ktoré vážne narúšajú fungovanie tamojších ekosystémov. To sa môže diať hlavne preto, že správy národných parkov v skutočnosti nemajú rozhodovacie ani výkonné právomoci v ich územiach, dokonca ani na štátnych pozemkoch. V súčasnosti sú správcami lesohospodárske subjekty a konečné rozhodovacie právomoci majú okresné úrady životného prostredia, patriace pod Ministerstvo vnútra. Vytvára sa tak neprehľadná situácia, kde v konečnom dôsledku najviac trpia prírodné hodnoty našich národných parkov. To by sa zmenilo prechodom správy štátnych pozemkov v národných parkoch pod Ministerstvo životného prostredia SR. Preto jednoznačne podporujeme predkladanú novelu zákona, ktorú chápeme ako prvý z viacerých dôležitých krokov v tejto oblasti, ktoré ochranu prírody u nás čakajú, ak má Slovensko splniť záväzky ohľadom ochrany prírody, vyplývajúce z nášho členstva v EÚ a predovšetkým zabezpečiť svojim obyvateľom priaznivé životné prostredie v čase stupňujúcej sa klimatickej krízy.

Vedci sa zhodujú, že ekosystémy so zachovanou prirodzenou štruktúrou a dynamikou sú najprínosnejšie z hľadiska poskytovania ekosystémových služieb – lepšie viažu prebytočný uhlík z atmosféry, lepšie zadržiavajú vodu v krajine a lepšie tlmia extrémny počasie, ktorých je s postupujúcou klimatickou zmenou čoraz viac. Prirodzene sa vyvíjajúce lesné ekosystémy tiež poskytujú útočisko biodiverzite a sú prirodzene odolnejšie voči narušeniam prírodnými činiteľmi ako vietor a podkôrniky. Lesnícko-ekologický výskum nám jasne ukazuje, že lesné ekosystémy sa dokážu s týmito narušeniami vysporiadať najlepšie bez účasti človeka. Vďaka tomu nie sú potrebné nákladné a neefektívne zásahy ako tzv. sanitárna ťažba a následná umelá obnova lesa. Zároveň zo zahraničia poznáme množstvo dôkazov o tom, že národný park, spravovaný podľa medzinárodných kritérií IUCN je nielen jednoznačným ekologickým, ale aj ekonomickým prínosom pre príslušný región.

Zároveň chceme týmto listom ukázať, že predchádzajúce stanoviská inštitúcií sú vyjadrením širokej zhody mnohých odborníkov, nie politickým rozhodnutím vedúcich predstaviteľov daných inštitúcií.

Za zohľadnenie vedeckého hlasu pri hlasovaní Vám vopred ďakujeme!

1. RNDr. Jozef Šibík, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
2. Prof. Doc. Karol Marhol, Dr.Sc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, člen predsedníctva SAV
3. RNDr. Katarína Skokanová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
4. RNDr. Kornélia Goliašová, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
5. Mgr. Mária Šibíková, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
6. prof. Ing. Karol Ujházy, PhD., Lesnícka fakulta Technickej univerzity vo Zvolene
7. RNDr. Mgr. Dominik Roman Letz, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
8. Ing. Robert Gregorek, PhD, **BZ** UPJŠ Košice

9. Mgr. Dobromil Galvánek, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
10. Ing. Richard Hrivnák, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
11. RNDr. Milan Valachovič, DrSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
12. Mgr. Anna Guttová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
13. Mgr. Judita Zozomová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
14. Ing. Mariana Ujházyová, PhD. Fakulta ekológie a environmentalistiky Technická univerzita vo Zvolene
15. Prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD., Botanická záhrada UPJŠ, Mánesova 23, 04011 Košice
16. Ing. Marek Svitok, PhD., Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická univerzita vo Zvolene
17. Mgr. Vladislav Kolarčík, PhD., Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Prírodovedecká fakulta, Ústav biologických a ekologických vied
18. Mgr. Juraj Lieskovský, PhD., Ústav krajinej ekológie SAV
19. Doc. Mgr. Peter Mikulíček, PhD., Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave
20. prof. RNDr. Ľubomír Kováč, CSc., Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta UPJŠ
21. RNDr. Matej Dudáš PhD. - Katedra botaniky, Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice
22. RNDr. Karin Kollárová, PhD., Chemický ústav SAV
23. RNDr. Dušan Žitňan, DrSc., Ústav zoológie SAV
24. RNDr. Anton Krištín, DrSc., Ústav ekológie lesa SAV
25. prof. PaedDr. Pavol Prokop, DrSc., Ústav zoológie SAV
26. Doc. RNDr. Andrej Mock, PhD., Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
27. RNDr. Martina Zvaríková, PhD., Katedra environmentálnej ekológie a manažmentu krajiny, PriFUK
28. Mgr. Katarína Goffová, PhD., Katedra zoológie, Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
29. RNDr. Radoslav Smolák, PhD., Katedra ekológie, Prešovská Univerzita
30. Ing. Jozef Oboňa, PhD., Katedra ekológie, Prešovská Univerzita
31. Ing. Boris Maderič, PhD., Ochrana dravcov na Slovensku
32. Mgr. Adrián Purkart, PhD., Katedra zoológie , Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
33. Mgr. Katarína Krajčovičová, PhD., Katedra zoológie , Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
34. Mgr. Filip Tulis, Katedra ekológie a environmentalistiky, UKF v Nitre
35. Doc. Mgr. Peter Fendá, PhD., Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
36. Ing. Benjamín Jarčuška, PhD., ÚEL SAV Zvolen
37. Ing. Benjamín Jarčuška, PhD., ÚEL SAV Zvolen
38. RNDr. Mária Balážová, PhD., Katedra biológie a ekológie, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
39. Doc. RNDr. Michal Baláž, PhD., Katedra biológie a ekológie, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku
40. Mgr. Adam Kantor, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV

41. doc. RNDr. Peter Paľove-Balang, PhD. Katedra Botaniky, Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
42. Mgr. Lucia Čahojová , Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
43. Mgr. Michaela Michalková, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
44. Prof. RNDr. Peter Bitušík, CSc., Fakulta prírodných vied UMB
45. RNDr. Stanislav Španiel, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
46. Mgr. Miroslav Krausko, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
47. Mgr. Peter Kaňuch, PhD., Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen
48. RNDr. Ján Kliment, CSc., Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica
49. Mgr. Peter Kučera, PhD.
50. Univerzita Komenského v Bratislave, Botanická záhrada, pracovisko Blatnica
51. doc. Ing. Ladislav Hamerlik, PhD., Katedra biológie a ekológie, Fakulta prírodných vied UMB
52. doc. Ing. Peter Urban, PhD., Fakulta prírodných vied UMB v Banskej Bystrici
53. RNDr. Daniel Dítě, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
54. RNDr. Iva Hodálová, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
55. doc. Mgr. Peter Manko, PhD., Katedra ekológie, Prešovská univerzita
56. RNDr. Zuzana Čiamporová-Zaťovičová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
57. Mgr. Loriána Demecsová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
58. RNDr. Ivan Jarolímek, CSc., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
59. Ing. Jozef Macko, PhD. , Katolícka univerzita v Ružomberku
60. RNDr. Ivana Svitková, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
61. Mgr. Marek Šlenker, PhD. Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV a Prírodovedecká fakulta, Univerzita Karlova
62. RNDr. Kristína Laššová, PhD., Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
63. Ing. Ján Topercer, CSc., Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica